

СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ ТА РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» (м. Івано-Франківськ)

irusja_b@ukr.net

Вступ. На сьогоднішній день основні завдання та вимоги щодо професійної діяльності сучасних фахівців є достатньо високі, вимагають від викладача забезпечити майбутнього спеціаліста базовою інформацією, розвинути у нього навички та уміння для розв'язання конкретних завдань [1,2]. Державна політика України після входження до освітнього простору європейської та світової спільноти є дуже важливою, дозволяє здійснювати комплексний компетентний підхід до підвищення якості професійної підготовки сучасних фахівців-медиків. Створення оптимальних умов для підготовки конкурентно спроможного фахівця, який вільно володіє професійними навиками, готового до постійного професійного зростання та самоосвіти – основне завдання вищої медичної освіти [3,4,5].

Мета дослідження: створити передумови успішної освіти при викладанні предмету «акушерство та гінекологія», удосконалити вивчення дисципліни при підготовці фахівця.

Об'єкт і методи дослідження: вивчення, аналіз сучасних літературно-наукових даних, що відображають особливості формування медичної освіти.

Результати дослідження та їх обговорення. З огляду на можливості сучасних технологій до пізнання світу мікро та макроорганізмів отримання інформації та її аналіз з кожним днем стає все доступнішим. Удосконалення та пізнання нового у світі медицини для студентів-медиків дозволяє вивчити та засвоїти матеріал на вищому рівні. Створено всі умови для поглибленого вивчення теоретичного матеріалу, потужний інтернет ресурс з можливістю начального перегляду відеороликів практичних навиків.

Дисципліна «Акушерство та гінекологія» вивчається студентами медичного факультету з 4-го по 6-й курс включно, що складає 3 змістовних модулів. На кафедрі акушерства та гінекології імені І.Д. Ланового при ІФНМУ, яка здійснює надання освітніх послуг на базі міського клінічного перинатального центру студенти мають можливість суттєво покращити та поглибити знання та вміння в освоєнні практичних навичок безпосередньо в умовах спеціалізованих клінічних відділень.

Невід'ємною частиною та запорукою успішного вивчення нашої дисципліни є отримані попередні, глибокі знання із базових дисциплін, до яких належить анатомія, біологія, гістологія, нормальна фізіологія, топографічна анатомія. Отримані знання будови клітини, тканини, органогенезу, ембріогенезу, нормального функціонування та регуляції систем організму дозволяє набувати навиків клінічного мислення, які необхідні для диференціації причин

розвитку патологічного процесу. Збір скарг та анамнезу захворювання, сімейного, спадкового, акушерсько-гінекологічного, соматичного, алергологічного, проведення об'єктивного обстеження, призначення додаткових методів дослідження дозволяє провести диференційну діагностику і встановити діагноз пацієнта. Розбір та фахова оцінка студентом проведених у пацієнта додаткових лабораторних та інструментальних методів обстеження (загально-клінічних лабораторних методів дослідження, гормональних методів обстеження, УЗ сканування та доплерометрія судин які кровопостачають залози, тощо) в умовах учбової кімнати дає можливість розвитку клінічного мислення та прогнозування.

Немає сумніву, що належний рівень попередніх знань отриманий із патологічної фізіології, патоморфології, фармакології та багатьох суміжних дисциплін, забезпечить фундамент для подальшого формування у студента клінічного мислення для вирішення ряду завдань:

- чи клінічний симптомокомплекс, наявний у пацієнта зумовлений первинною локалізацією в органах малого тазу, чи вони вторинно втягнуті у патологічний процес;

- чи призначити додаткові методи обстеження та консультації суміжних спеціалістів для встановлення діагнозу;

- чи призначене лікарем лікування є етіопатогенетичним, чи можливо потрібно застосування іншого підходу, та багато інших аспектів клінічного навчання студентів, яке безумовно тісно пов'язане з якісним вивченням попередніх дисциплін.

Одним із етапів практичного заняття у студентів при вивченні дисципліни «акушерство та гінекологія» є робота з пацієнтом у палаті. Це дозволяє поглибити і закріпити у студентів знання отримані ними в ході лекції, практичного заняття, самостійної роботи, перевірити якість практичних навиків, проаналізувати призначення додаткових методів дослідження, лікувальної тактики, сформулювати вміння диференційованого і коректного ведення дискусії і психологічних аспектів спілкування з пацієнтом, виробити вміння правильно застосувати теоретичні положення у майбутній професійній діяльності.

На кафедрі акушерства та гінекології для студентів, які бажають отримати глибші знання, розібратись в окремих нозологіях, провести самостійне науково-дослідне вивчення обраної проблематики створено студентський науковий гурток (СНТ), де починаючи з четвертого курсу є можливість поглибленого опрацювання теоретичних і практичних аспектів дисциплін, що вивчаються. Активна участь студентів у

науково-дослідній роботі (НДР) є ефективним засобом покращення якості підготовки фахівців, розвитку їх соціально-психологічної компетентності для роботи у професійних колективах.

Науково-дослідна робота розвиває у студентів аналітичне мислення і навички роботи з науковою літературою, забезпечує більш глибоке розуміння суті досліджуваної проблеми. Все це створює умови для формування кваліфікованого лікаря.

Важливим засобом організації навчальної роботи студентів для глибокого вивчення різних вікових періодів життя жінки є їхня науково-дослідна діяльність при виконанні самостійної роботи на занятті та виявлення викладачем в процесі навчання ініціативних і зацікавлених студентів, які продовжують дослідження за обраною темою. Даний вид навчання дозволяє оволодіти навиками систематизації, критичного аналізу, логічного викладення та узагальнення отриманого матеріалу.

Основним видом діяльності СНГ є виконання студентами у позааудиторний час наукових досліджень за напрямками, які вивчає кафедра. Тематика наукових досліджень студентів розглядається і затверджується на засіданні кафедри. Вибір теми наукового дослідження студента, а в подальшому лікаря і молодого науковця, є важливим моментом, оскільки часто вона на довгі роки визначає напрям наукових та клінічних інтересів. Студент обирає для себе коло питань, якими він зацікавився, а науковий керівник, яким є викладач кафедри, допомагає у виборі теми дослідження.

Наукове дослідження студентів, після обрання теми науково-дослідної роботи, розпочинається із реферативних доповідей обраних тем на підставі ви-

вчення літературних джерел, які заслуховуються на засіданнях СНГ. У подальшому опрацьовані матеріали використовуються для проведення клінічних НДР, які подаються як тези і виступи на науково-практичній конференції студентів та молодих вчених. Даний підхід сприяє зростанню науково-дослідного потенціалу студентів та дозволяє підготувати кваліфікованих лікарів акушер-гінекологів завдяки формуванню клінічного мислення, що базується на поглиблених теоретичних знаннях та підкріплюється клінічними дослідженнями. Підготовка тез, виступів та презентацій на конференціях дають той безцінний досвід, який у майбутньому допоможе сьгоднішнім студентам спілкуватись із пацієнтами, з аудиторією, проводити санітарно-просвітницьку роботу серед різних колективів чи шляхом публікацій, виступів у засобах масової інформації.

Висновки. Наявність усіх необхідних клінічних умов для ефективного оволодіння та засвоєння студентами практичних навичок, правильного формування у них клінічного мислення із акушерства та гінекології лише одна із складових для повноцінного навчання майбутніх лікарів.

Практична робота у відділеннях дозволяє освоїти принципи діагностики і тактики ведення різного роду патологій, які б стимулювали та створювали мотивацію у студентів, формували б у них алгоритм дій та клінічне мислення.

Участь студента у СНГ кафедри акушерства та гінекології дозволяє підготувати повноцінну наукову роботу, що активізує навчально-виховний процес, сприяє їхньому професійному зростанню, підвищуючи рівень підготовки майбутніх фахівців.

Література

1. Nacionalna dopovid pro stan i perspektivu rozvutku osvitu v Ukraini. Nac. acad. ped. Nauk Ukrainu; za zah. red. VH Kremenia. Pedagogichna dumka; 2016. 448 s. [in Ukrainian].
2. Morohovec HJ. Formuvanna informaciuonoho osvituonoho seredovushca vuschoho meduchnogo zacladu osvitu. Visnik Chernigivscogo pedagogichnogo un-ty im. T.G. Shevchenka. 2016;136:132-5. [in Ukrainian].
3. Rozko MM, Erstenjuk GM, Kapechuk VV, Ivanciv MO. Osvitnij process i sustema upravlinnja jakistu osvitu v pidgotovci meduchnuch fachivciv. Meduchna osvita. 2017;3;68-71. [in Ukrainian].
4. Lenkova OO, Morohovec HJ, Mishenko SV. Formuvannja informacijno-komunikacijnuch kompetencij majbutnich likariv na zasadach vukorustannja kompjuternuch tehnologij u navchalnomu procesi. Actualni problem suchasnoi meducunu. 2015;15(3):264-9. [in Ukrainian].
5. Cherezova IO. Komunikativna kompetentnist jak integralna jakist osobustosti. Naukovij visnik Chersonskogo derzhavnogo universitetu. Serija: Psichologichni nauku. 2014;1(1);103-7. [in Ukrainian].

СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ ТА РОЛЬ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА

Басюга І. О.

Резюме. Метою даної роботи є створення передумови успішної освіти при викладанні предмету акушерство та гінекологія, удосконалення вивчення дисципліни та систематизація знань при підготовці фахівця. Участь студента в СНГ сприяє поглибленню наукових знань, розвитку клінічного мислення активізації навчально-виховного процесу, сприяє їхньому професійному зростанню, підвищуючи рівень підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: клінічне мислення, практичні навички, студентський науковий гурток, науково-дослідна робота.

СТАНОВЛЕНИЕ МОЛОДОГО УЧЕНОГО И РОЛЬ СТУДЕНТСКОГО НАУЧНОГО КРУЖКА

Басюга И. О.

Резюме. Цель данной работы состоит в создании условий для успешного образования при преподавании предмета акушерство и гинекология, усовершенствовать изучение дисциплины и систематизирование знаний при подготовке специалиста. Участие студента в СНГ способствует углублению научных знаний, развивает клиническое мышление, активизирует научно-воспитательный процесс, способствует их профессиональному росту, повышая уровень подготовки будущих специалистов.

Ключевые слова: клиническое мышление, практические навыки, студенческий научный кружок, научно-исследовательская работа.

BECOMING OF A YOUNG SCIENTIST AND THE ROLE OF A STUDENT SCIENTIFIC UNION

Basiuha I.

Abstract. The aim of the article is to arrange conditions for effective education in the process of teaching of such a subject as obstetrics and gynecology, improving of the process of learning of the discipline and systematization of a specialist's knowledge. Students' participation in the student scientific union facilitates deeper acquisition of scientific knowledge, developing of clinical thinking, activation of education process; it has positive influence on students' professional development and improvement.

Arranging conditions for effective education by means of learning and analyzing of modern scientific and literary data will enable a future specialist to improve learning of the discipline Obstetrics and gynecology.

Students' participation in the student scientific union at the department of obstetrics and gynecology promotes the process of preparation of a scientific research which activates education process and contributes to students' further professional development.

Key words: clinical thinking, practical skills, students scientific union, scientific research.

*Рецензент – доц. Беляєва О. М.
Стаття надійшла 08.05.2019 року*

DOI 10.29254/2077-4214-2019-2-1-150-223-225

УДК 378.147+614.253.4

Кочержат О. І.

ОСОБЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» (м. Івано-Франківськ)

oksana.kocherzhat@gmail.com

Європейська система навчання в контексті з українською спрямована на формування та розвиток студентів як суб'єктів навчального процесу й спрямована на їхній саморозвиток та самоактуалізацію. В умовах браку часу аудиторної роботи, інтенсифікація самостійного вивчення матеріалу є метою дидактики сучасного навчального процесу [1]. Підвищити ефективність та значимість самостійної підготовки студента дозволяє індивідуальна самостійна робота студента. Це зумовлено тим, що типовим навчальним планом передбачено проведення самостійної роботи та її окреме оцінювання, що означає контрольованість навчального процесу. Це в свою чергу допомагає краще опанувати навчальний матеріал з можливістю більш поглибленого його вивчення. Крім того, студент може самостійно планувати вид та обсяг роботи. Відповідно до робочих навчальних програм клінічних дисциплін для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації, впроваджуються різні види самостійної роботи, такі як наприклад участь в науковому гуртку кафедри, участь в наукових дослідженнях кафедри, участь в конференціях у формі публікацій тез доповідей, доповіді з предмету на науково-практичних конференціях, участь в олімпіадах з предмету, призові місця на конференціях (олімпіадах); підготовка рефератів, чергування в стаціонарі, участь в операціях [2].

Самостійна робота – це вид розумової діяльності, який дозволяє студенту самостійно опрацювати практичне питання, тему, вирішити ситуаційне завдання на основі знань отриманих з підручників, книг, лекцій, практичних чи семінарських занять. Відповідно до Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах, самостійна робота студентів (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять час. Навчальний час, відведений для СРС, регламентується робочим

навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студентів, відведеного для вивчення конкретних дисциплін [1].

На думку деяких дослідників (Архангельський С.І.) СРС – це самостійний пошук інформації, набуття знань та використання їх для розв'язання навчальних наукових та самостійних завдань. Молібог О.Г. вважає, що СРС – це діяльність, яка складається з багатьох елементів, таких як творчого сприйняття і осмислення навчального матеріалу в ході лекції, підготовці до занять, екзаменів та заліків. СРС, наприклад, за твердженням Нізамова Р.А. може бути різновидом індивідуальної, групової, пізнавальної діяльності студентів на заняттях або в позааудиторний час без безпосереднього керівництва, але під наглядом викладача [3].

Саме викладач бере безпосередню участь в організації СРС, створюючи відповідні умови або формуючи фактори, які діють у навчальному процесі та впливають на сам процес навчання та його результат. Самостійна робота може здійснюватися за допомогою використання методичних вказівок або безпосередньо під контролем викладача за допомогою проведення консультаційних бесід. Ефективність організації СРС багато в чому визначається методичним забезпеченням. Усе методичне забезпечення, що постійно розробляється кафедрами, можна умовно поділити на чотири групи [4].

Перш за все методичні рекомендації можуть бути організаційного характеру. Такі методичні рекомендації містять в собі структуру та зміст навчального курсу, плани навчальних занять, рекомендації щодо організації СРС, відображаються терміни виконання індивідуальних завдань і форми контролю знань. Існують ще такі методичні рекомендації для СРС, в яких практичне застосування теоретичного матеріалу розглядається на прикладі розв'язання задач або